

[Justitsministeren.]

vide til en bemærkning nederst på anden spalte, side 3 i bemærkningerne til lovforslaget, hvoraf det ses, at selvom spørgsmålet kan have nogen teoretisk, nogen principiel betydning, så har det egentlig ingen praktisk betydning. Det oplyses, at i årene 1945, 1946 og 1947 er der overhovedet ikke pådømt sø- og handelssager ved landsretterne, så at tilfælde, hvor vederlagsbestemmelsen skulle komme til anvendelse, ikke er forekommet. Det er rigtigt, som det ærede medlem gjorde opmærksom på, at ved de ændringer, der her er foreslået, har ministeriet fulgt en henstilling, som er kommet fra den danske dommerforening.

Så har endelig det ærede medlem dvælet særlig ved § 192 om den godtgørelse, der ydes vidner. Også det ærede medlem hr. Aksel Larsen kom ind på det samme problem. Man vil se, at der sker en fordobling af vidnegebyret, eller hvad man skal kalde det, og en forhøjelse af visse befordringsomkostninger med 50 pct. Derved bliver det jo alligevel ikke epokegørende, fordi 50 pct. er en 5 øres forhøjelse fra 10 øre til 15 øre. Jeg vil sige særlig til det ærede medlem hr. Aksel Larsen, at jeg nærer nogen betænkelighed ved, at man i denne sammenhæng tager spørgsmålet op. Vi må jo ikke glemme, at det ikke skal være, jeg vil ikke sige en næringsvej, men det er ikke noget, man skal leve af, at man opfylder sin borgerpligt for at vidne. De andre godtgørelser, der er ydet, er jo aldrig blevet opfattet som vederlag for tabt arbejdsfortjeneste. Det er et syn på spørgsmålet, som er gammelt i vor ret, og jeg vil nære nogen betænkelighed ved at tage det op til revision nu. Men jeg skal iøvrigt ikke udtale mig nærmere om det i dette øjeblik; jeg forstod, at der ville komme konkrete ændringsforslag fra det ærede medlem hr. Aksel Larsen, og så vil det være rigtigst, at jeg gemmer mine bemærkninger, til jeg ser, hvilken form disse forslag får. Jeg skal blot sige, at når det ærede medlem også kritiserede den godtgørelse, der gives til nævningerne, så er jeg ikke blind for, at det ofte ikke er et helt vederlag for den arbejdsfortjeneste, som kan være tilsat. De samme betragtninger, som jeg nævnte i spørgsmålet vidner, har vel også gjort sig gældende her for lovgivningsmagten. At være nævning er et borgerligt embed, og spørgsmålet om størrelsen af den godtgørelse, der gives, har gentagne gange været drøftet ved behandlingen af de forslag, der har ført til de gældende bestemmelser, som har hjemmel i tekstanmærkninger på finansloven. Det har været drøftet, hvad det, når alt tages i be-

dragtning, var rimeligt at sætte som godtgørelse. Det, der sker ved lovforslaget, er jo på det punkt kun, at de gældende bestemmelser flyttes fra en tekstanmærkning på finansloven over til den rette plads i retsplejeloven. Jeg vil også tro, at det ville være at åbne principielle drøftelser af større omfang, end det på nærværende tidspunkt er ønskeligt at gå ind i, hvis man ville give sig til at tage det hele problem op. Men hvad jeg dertil yderligere kan have at sige, vil jeg også tillade mig at gemme, til vi ser konkrete forslag.

Endelig var det ærede medlem hr. Aksel Larsen inde på spørgsmålet om honorarerne til syns- og skøns mænd, og jeg erkender, at det ærede medlem tog ikke nogen endelig stilling til det problem. Jeg vil sige, at det spiller i virkeligheden ikke nogen rolle. Jeg tror ikke, jeg har oplevet tilfælde, hvor syns- og skøns mænd har fået deres godtgørelse for ulejligheden udredet efter disse takster. Foretagelse af syn og skøn er jo noget, der praktisk talt kun forekommer i borgerlige sager, og jeg har i hvert fald erfaring for, at inden retten kommer til at skulle fastsætte de kroner og øre, som skal være godtgørelsen til mændene, har man sendt den part, der har begæret dem udmeldt, en regning, hvor de selv har vurderet den ulejlighed, de har haft, og det vederlag, de skulle have for det. Det spørgsmål tror jeg altså er ganske underordnet, også ud fra de synspunkter — som jeg godt forstår —, som det ærede medlem hr. Aksel Larsen iøvrigt lagde til grund for sine betragtninger over de godtgørelser, vi ellers har talt om.

Jeg gentager min tak til de ærede ordførere for den velvillige modtagelse af forslaget og håber, at det skal lykkes os hurtigt at få det gennemført og ophøjet til lov.

Aksel Larsen: Jeg forstår på den højtærede ministers udtalelser, at vi så at sige taler i hver sin dimension. Jeg kan ikke helt sætte mig ind i de grundsynspunkter, der må formodes at være de bestemmede for juristerne og skal have været bestemmede for lovgivningsmagten hidtil, og som blev formuleret af den højtærede minister således, at det at være vidne skal ikke være nogen levevej. Jeg ved ikke af, at det kan blive nogen levevej, men det, det drejer sig om, er, at man i mange tilfælde ikke kan få vidner, fordi folk ved, hvor lidt de får i vidnegodtgørelse, og de har af den grund ikke råd til at være vidner. Jeg nævnte et eksempel fra min personlige erfaring. Jeg kan nævne et til. Når man kommer med det, man selv har oplevet, mener jeg i alt fald,